

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI Ár:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K., — 1.
Vidéken " 9 K. " 4 K., 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-paleta, földszint az udvarban.

A készülő háború.

Események a Balkánon.

A bojkott Albániában.

Üszküb, dec. 11. Az utóbbi időben Albánia minden részéből pozitív hírek érkeznek arról, hogy a kereskedők körében mindig új, meg új bizottságok alakulnak, hogy az osztrák árak bojkottját ne csak fenntartsák, de ellenőrizzék is. Aki a viszonyokat ismeri, az egyáltalában nem fog csodálkozni azon. Az albánok közt már huzamosabb idő előtt megindult egy áramlat, melynek az a célja, hogy Ausztria-Magyarország gyámkodását lerázza. Ez a gyámkodás mindig utálat tárgya volt Albániában. Az annexiósi politika a nép körében oly keserűséget szült, hogy a tömeg akarata nagyobb lett, mint a kormány akarata. A lakosság tudja, hogy valamely bojkott ellen, mely jogba nem ütközik, semmiféle kormány sem tehet semmit. Ausztria fenyegetései csak úgy hatottak, mintha olajat öntöttek volna a tüzre. Csak fokozták az ellenállást. Most már a bojkott oly dimenziókat öltött, hogy annak korlátozása kép-

telennek látszik. A magyar-osztrák konzulátusok az albánok emlékeztetékbe hozták azt a sok jótéteményt, melyben őket részesítették. Ezzel pedig bebizonyították, hogy a népkaraktert egyáltalában nem ismerik. Mert ezzel éppen annak az ellenkezőjét érték el, mint amit elérni akartak. Az albán nép azt kívánja, hogy egységes kormányzat alá jusson. Megunta az ide-oda való ingadozást és megaláztatást.

A török parlament megnyitása.

Konstantinápoly, dec. 11. A parlamentet, mint immár véglegesen megállapították, csütörtökön minden körülmények között meg fogják nyitni. A parlament megnyitásának szertartását már napok előtt megállapították. Minthogy a parlament terme nagyon szűk, úgy hogy a páholyokkal együtt csak 350 embert képes befogadni, a meghívásokat nagyon korlátozták. A szultánon, a trónörökösön és a többi heregeen kívül még csak az egyházfőket hívták meg teljes számmal. A diplomácia tagjai közül csak két nagykövetet hívtak meg. Két marsallon kívül egyetlen magasrangú katonát vagy polgári állású hivatalnokit sem hívtak meg. Nagyon mostohán bántak a sajtóval. A helvi sajtó csak négy helyet kapott, a külföldi sajtót pedig a parlament megnyitó ülésén csak a hat nagykövet mindegyike által megnevezendő egy-egy levelező képviselheti. A parlamentnek még nincs irodavezetője, de már tizenöt gyorsíróval rendelkezik.

A török flotta ujjaszervezése.

Bécs, dec. 11. Az angol kormány a török kormány felszólítása folytán egy tengernagyot rendelt ki, hogy a török flottát újraszervezze. Ez a tengernagy 3000 font évi fizetést kap. A tengernagyon kívül még négy angol tengerésztiszt lép a török flotta szolgálatába.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Polónyi beszédét várják kíváncsian a folyosón. Azt hiszik, hogy kellemetlen közlései lesznek. A kormány tagjai közül csak Gunther Antal van a Házban, aki kora reggeltől ott gubbaszt a helyén, mert nem mer kimenni a folyosóra, ahol deputációk lesnek reá.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Bemutatta Nadányi Károlynak, a bihari kerület képviselőjének mandátumát. Brázay Zoltán a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozása tárgyában létrejött pótszerződés beicikelyezéséről szóló javaslatot referálta. A Ház a javaslatot vita nélkül elfogadta.

Ezután a mentelmi ügyek következtek. Balogh Ernő volt az előadó. Bottlik János (ipari kihágás), Hódy Gyula (párba) mentelmi jogát felfüggesztettek. Viszont Polónyi Gézát, aki ellen Kral Vilmos budapesti ügyvéd tett rágalmazás miatt feljelentést, nem adják ki, mert a feljelentésben zaklatást látnak.

Hédervári Lehel előadó javaslatára Szentiványi Gábor (állategészségügyi kihá-

NYAKKENDŐK ÜLÖNLEGESSÉGEK FEKETEÉNÉL

Levél Debrecenbe.

Párisi élet.

Szeptember közepén hagytam el Debrecen: azóta beutaztam Svájcot, Felsőolaszországot, a Rivierát, Délfranciaországot és most négy hét óta párisi lakos vagyok. Napról-napra halogattam e levél megírását, de minthogy most már utolsó estémét töltöm Párisban, hozzáfogok a hagyományos „uti levél” írásához. Bár mit is lehet Párisról egy pár sorban írni, mikor itt minden olyan nagy szabású, olyan nagy méretű. A boulevardok forgalma valami szédítő. Száz és százféle jármű zakatol, zörög, pöfög, csenget és tulkol itten. Olyan az egész uttest, mint egy mozgó hangyaboj. Néha az utca-torkolatoknál teljesen megakad a forgalom; ekkor a rendőr előveszi pálcáskáját és intésére csakhamar rendezjén minden és halad mindenki a maga útján. Ugyanilyen mozgalmas élet van a föld alatt is. A „Metropolitain” (vagy mint a párisiak hívják „Metro”) földalatti vasut a technikának remek alkotása. Az egész város összeviszva van már furkálva, lényes várótermek vannak a föld alatt és 15 centimesért be lehet száguldani az egész várost.

Most építik a földalatti vasutat a Szajna medre alatt, mely a Szajna két

partját lesz hivatva összekötni. A földfeletti forgalmat az emeletes gőzösök, villanyosok, autobuszok és omnibuszok látják el.

Ha ehhez hozzászámítjuk a magán és bérkocsik, automobílok, mindenféle alaku és nagyságu teherszállító kocsik ezreit, némi fogalmunk lehet Páris forgalmáról.

Es mindezen járművek telve vannak siető emberekkel, mert itt mindenki siet; az üzletek, a hivatalok, a műhelyek csak úgy ontják délben a sok alkalmazottat s azok gyorsan megebédelvéen, ismét munkához fognak, este pedig mindenki a jól megérdemelt szórakozás után néz. Ez az óriási forgalom teszi aztán lehetővé azt az olcsó étkezést, mely Párisban feltalálható. Száz és száz u. n. Bonillon restaurant van, ahol egy francért jó dejeuner, vagy dinert lehet kapni. Vasuton, vagy étkezőhelyen senki sincs egy pillanatra sem tétlenül. Vagy a szomszédjába köt bele, vagy ujságot olvas.

Párisi embert el sem lehet képzelni ujság nélkül. A utcán, menetközben ujságot olvasnak, színházban, vasuton, egyszóval mindenütt látjuk teregetni a lepedő nagyságu laphasabokat és mo ón falni a fürge tollal megírt apró cikkeküket. Talán sehol nincs olyan állandó érintkezésben a közön-

ség a sajtóval, mint itt. Az ujságok szerkesztősegei valóságos látványosság számba mennek. Legfényesebb talán a „Le Matin” palotája. A világ minden részéből jövő táviratok kozszemlére vannak kitéve. Óriási plakátokon olvashatók az ujdonságok. Az érdekesebb események, a világ bármely részén történtek legyen, következő nap már remek fénykép-elvételeken láthatók. Ezer és ezer ember tolong egy ilyen szerkesztőség előtt, lesvén a friss híreket.

Minden utcasarkon ujságos bódék vannak, a boulevardokon magyar ujságot is lehet kapni: Pesti Hírlapot, Pesti Naplót, Budapesti Hírlapot és Egyetértést vettem észre. Ha már a magyar vonatkozású dolgoknál vagyok, megemlítem, hogy az utcákon nagy plakátokon olvasható Hunyadi János nevéen közismert vizünk reklámja. — Van különben Párisban magyar egyesület is. Ajtaján ott diszeleg, hogy: „Isten all meg a magyart” (ilyen helyesírással). Van mintegy 100 tagja, legnagyobbbrészt szabók, a kik közül nagyon sok dolgozik a legelső maisonokban, úgy, hogy bizony a legsebbe párisi toillettek jó részét magyar kezek készítik. Női ruha, ékszer és öltözműáru, ez az a három cikk, a melyekben Páris az egész világon vezet. Az a csin és izlés, a mely minden darabon látható, bámulatra méltó. Este, mikor kigyulnak a villanylám-

gás), Szekács Ferenc, Budiszavlyevics Bude, Lorkovics Iván, Vinkovics Bozso, Lukinics Odón, Pinterovics Antal, Popovics Dusan és Mazsuranics Bogoszláv (sajtó vétség) mentelmi jogát felfüggesztették.

Az appropriáció.

Holtz Pál előadó a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Thaly Kálmán: A függetlenségi párt nevében elfogadja a javaslatot. Ez mindig bizalmi kérdés szokott lenni és ő bizalommal viseltetik a kormány iránt.

Surján György: Horvátul beszél a javaslat ellen.

Polónyi Géza: A javaslat mellett iratkozott fel, de a bosnyák kérdés, a választói jog és a bankkérdés tekintetében nem helyesli a kormány politikáját. (Halljuk!) De ő úgy érzi, hogy míg a választói jog életbe nem lépett, erkölcsi kötelessége a koalíciónak megszavazni a költségvetést. Reméli azt is, hogy a kormány és a magyar képviselőház meggyőződik arról, hogy az általa már említett három főkérdésben a kormány politikája helytelen. Meggyőződése szerint ez a koalíciós kormány utolsó költségvetési törvénye. Azt hiszi, hogy rövid idő alatt a fúzió vagy jobbra vagy balra dől s ez más helyzetet teremt a politikában. Most likvidálni kell a koalíció multjával, hogy a jövő perspektíváját tisztán lássuk. Elmondja a koalíció történetét, de nem azért, hogy titkokat szellőztessen, hanem, hogy elferdített tényállásokat kellő valóságukban mutasson be. (Mozgás.)

A paktumról szól. A vezérbizottság nevében járt el ide, megbízásáról nem számolhatott be neki, mert a bizottságot elaltatták, záró ülését nem is tartotta meg. A paktum iránt a tárgyalásokat nem a királylyal, hanem Fejérváry Gézával folytatták. Így diszkrecióra nincs kötelezve. Elmondja mi történt. 1906. április elején a király s a nemzet kiszámíthatatlan viszály előtt állott s csak napok választották el a nyílt alkotmányosságától. A darabont-kormány néhány tagja azt is el akarta hitetni akkor, hogy az alakítandó kormány tagjai közül a király kivánságára a néppárt s az alkotmánypárt tagjait ki kell rekeszteni. Ismertetni kívánja a paktumot.

Gróf Andrássy Gyula: A királyt ne hozza ferde helyzetbe!

Polónyi Géza: Egyáltalában nem! De itt az ideje, hogy elmondja, mik azok a követelt tételek, melyeket eddig a paktum ellenére nem teljesítettünk.

Béla Henrik: Miért nem mondta ezt el miniszter korában?

Polónyi Géza: A paktum pontjai

ezek: 1. A vezényleti és szolgálati nyelv teljes kikapcsolása...

Gróf Andrássy Gy.: Ugyan hagyja! (Zaj.)

Polónyi Géza: Hazafias kötelességem, ha ismertetem ezt a kérdést. (Nagy zaj. Halljuk!) A koalíció most tárgyalja az utolsó költségvetést. Ez az utolsó alkalom. Minden párt a koalíciós kormányba teher-tételekkel ment be. A függetlenségi párt teher-tételei nagyon súlyosak. De éppen azért nem szabad neki olyan kötelezettségeket vállalni, melyekre nincs obligója. Az első pontra visszatérve, a katonai kérdések kikapcsolásával kapcsolatban a kormány köteles volt manifesztum-tervezetet készíteni a király számára a vitás katonai kérdések magyarázatára. Ez a manifesztum mai napig nem jelent meg s a paktum e pontja így teljesítve nincs.

Szatmári Mór: Miért nem sürgette, míg miniszter volt?

Polónyi Géza: Honnan tudja, hogy nem sürgettem? (Zaj és derűtség.) De ez a manifesztum volt az általunk vállalt kötelezettségnek kontra bilancé tétele. Katonai téren való jogaink kidomborítása lett volna ez a manifesztum, miért késik? Folytatja a paktum ismertetését. A második pont: ujoncjutalék és indemnitás 1905-re és 1906-ra. Az átmeneti kormány tehát rövid időre volt tervezve. A létszámemeléssel szóba került s Apponyi kijelentette, hogy csak a vezényleti és szolgálati nyelv ellenében hajlandó azt megadni. (Eljenzés). A paktum többi résztvevője ehhez hozzájárult s ezt közölték illetékes helyen is. A második pont súlyos teher-tétel a függetlenségi párt, mert meg kellett szavazni az ujoncokat, amit eddig nem tett. A harmadik pont közös költségvetés 1905-re és 1906-ra. A negyedik pont a külállamokkal már meköttöt kereskedelmi szerződések s vámtarifák törvénybe iktatása. Az 5. pont: a két állam közti kiegyezés megkötését a király a két kormányra bizza. Ha a kiegyezés meg nem köthető, akkor a statuskvó fennmarad. Ezt ő nem tekintette teher-tételnek, mert az akkori statuskvó kedvezőbb volt, mint a mostani kvótaemeléssel nehezített kiegyezés. 6. pont: a horvát kiegyezés elfogadása; ez nem volt teher-tétel. 7. pont: Ugy a Tisza, mint a Fejérváry kormány anyagi felelősség alól való felmentése, de a képviselőház birálatát elvi kijelentések formájában kifejezésre juttathatja. Ez a kritika is elmaradt, bár ez az indítvány is az igazságügyi bizottság elé került. 8. pont: A kormány 67-es alapon, az általános választói jog híveiből, a koalíciós pártok tagjaiból állítandó elő. 9. pont: A kormány feladata a választói jog keresztülvitelére legalább olyan széles alapon, mint ezt a mai kormány tervezte javaslatában. A választói jog megvalósítása után nyomban megejtetnek az új választások s a kormány lemond. Vizsgálja az egyes pártok teher-tételeit. Az alkotmánypárt a koalíciós kormányban két miniszteri tárcát és két államtitkárságot kapott. Ez nem lehetett teher-tétel. (Nagy derűtség.)

Szünet után Polónyi Géza folytatta a beszédét és támada a kormányt, mert tulment u paktum keretén az osztrákok érdekében, de a függetlenségi és 48-as programjából semmit sem valósított meg. Feszegette a paktumot, amelyben nem volt benne a kvótaemeléssel, a tiszti fizetések emelése és az annekszió, mégis megtörténtek. Elismeri, hogy a kormány hozott sok jó törvényt is, viszont a szociáldemokrácia hatalma nem csökkent, a horvátokkal való viszonyuk végleg elmérgesedett, sőt az annekszió miatt alkalmasint háboruba is keveredünk. Bizonyítani tudja, hogy az alkotmánypárt nem akarja az önálló magyar bankot, sőt annak megbuktatására mindent elkövet. Felszólítja a függetlenségi többséget, hogy valósítsa meg a függetlenségi programot. Reméli, hogy a javaslatból sohasem törvény.

Mikor Polónyi befejezte beszédét, Werkerle fölállt és a népe mosolyogva meghajolt. Ezzel az ülés véget ért.

EGYHÁZ ES ISKOLA.

Gyenge tehetségek iskolája.

A város és a ref. egyház az állam támogatásával a gyenge tehetséű, adagó és pöszebeszedű gyermekek számára kiegészítő iskolát nyit Debrecenben. Az iskola a Szechenyi utca 36. szám alatt van és ma szombaton délelőtt lesz az ünnepélyes megnyitása a népoktatási bizottság jelenlétében. Az új iskola házagpótló intézmény. Csúrka István vezetése alatt bizonyára áldásos működést fog kifejteni.

Háznagyválasztás. A debreceni ref. iskola háznagy állását december 16-án délután 3 órakor fogja betölteni az e célra kiküldött bizottság, amelynek elnökei: Degeföld József főgondnok és Erős Lajos püspök, tagjai pedig a közös tanári kar részéről dr. Jászi Viktor, Karai Sándor, Orosz István, dr. Erdős, dr. Ferenczy Gyula, dr. Tóth Károly és dr. Gulyás István, a

pák ezrei, maga az remek élvezet, végigjárni a boulevardokat és nézegetni az óriási magazinokat. Legnagyobbak a „Louvre”, „Samaritaine” (mely 3000 embert foglalkoztat), „Belle jardinière” stb. stb. óriási épületekolosszusok, tele mindenféle elképzelhető árucikkkel. Nyolc órakor záródnak az üzletek, ekkor vége van a munkának és kezdődik a szórakozás.

Hét és nyolc óra között van a főétkelés, a diner, mely a levesen kívül négy, öt fogásból áll és háromnegyed 9 órakor kezdődnek a színházak és mindenféle előadások. A két legelső színház, természetesen, az Opera national és a Comedie Francaise. Az Operában ebben a hónapban nagyon kultiváltak Wagnert; egy héten átlag 3-4 Wagner-este volt. Különösen „Tannhauser”-t és „Az Istenek alkonyá”-t adták gyakran. És micsoda előadások ezek. Az ember nem tudja, hogy az éneket, a zenekart vagy a fényes kiállítását bámulja-e inkább.

Az operaház belseje maga egy elsőrendű látványosság. Az óriási lépcsőház, a fényes sétáló terem, a ragyogó nészter valami elragadó, szép. A felvonások kb. egy negyed óráig tartanak. Ekkor az egész közönség a sétáló teremben gyűl össze. Szemképrázta az, ami itt látható: a toillettek, ékszerök mindenike egy-egy vagyont

ér, talán legfényesebb a hétfői est, mikor az arisztokrácia jár a színházba. Hasonló fényes a környezet az Opera Comique-ban, hol remek előadásban hallottam a „Tosca” és a „Pillangó kisasszonyt” Puccinittól. — Rejane asszony színházában Bernstein új színműve, az „Izrael” van állandóan műsoron, pedig a premierea nem valami szívesen fogadták.

Theatre Sarah Bernhardt, Vaudeville, Gymnase stb. stb. rengetegre megy a száma, csak a nagyobb színházaknak, hát még a varieték, orfeumok száma! De hiszen Párisban vagyunk, ahol mindenki multni akar! Valami kápráztaó dolgokat produkálnak a Moulin Ronge, Folies Bergere, Apollo és Casino de Paris-ban, Páris legelőkelőbb mulatóhelyein. Már kívülről is fényárban usznak ezek a bünbarlangok, belül pedig valami földöntúli, amit a szem lát. A félvilág a maga teljes pompájában itt élvezhető.

Nagy óvatosság és vigyázat kell, mert csakhamar megkopasztják az embert. A színházak, előadások 12 óráig tartanak, éjfél után kissé elesenedül az élet s ekkor megkezdik munkájukat az áruszállítók. Nappal ugyanis a nagy forgalom miatt lehetetlen volna a nagy, otromba járművekkel és igyvonó állatokkal való közlekedés, így tehát az éj nyugalmát használják fel arra, hogy

azt a sok élelmiszert, amit az ország minden részéből a vasutak Párisba hordanak, a nagy Halbeban (vásárosarnokban) halmozák fel. Valami óriási vasalkotmány ez, ahol mindenféle élelmiszert kapható. Nekem mindig Zolának „Páris gyermeke” c. regénye jutott eszembe, mikor ezt az óriási mennyiségű élelmiszert láttam. Egész gulák vannak husból, sajtból, zöldségből és ezt a sok élelmiszert mind Páris eszi meg. Több ezerre megy a száma annak a sok étkezőhelynek, mely majdnem minden második házban található. Nagyon kedveltek az u. n. Duval etablissement-ek, hol belépéskor jegyet kapunk, melyre az ételek árai fel vannak jegyezve, s kiszolgálónk feljegyzése szerint távozáskor a pénztárnál fizetünk. Nagyon csinos, jó étkező helyek és 2-3 francért itt is nagyon jól lehet ebédelni vagy vacsorázni. Vannak természetesen oly fényes étkező-helyek, mint pl. a Restaurant de la Paix, ahol bizony 50-60 francan alul nem igen lehet étkezni.

Nagyjából beszámoltam négy hétnék a tapasztalatairól. Ferasztó, izgató ez a zajos élet, de rövid időre nagyon kellemes. Holnap már megálok tőle és folytatom utamat tovább Belgiumba, Hollandiába és Németországba.

Tatay Zoltán

főiskolai gazdasági tanács részéről pedig Simonffy Imre, Nagy Ferenc, Roncsik Lajos, dr. Cseleidy Mihály, dr. Tűdős János, Poroszlay László és Márk Endre.

VÁRMEGYE.

Az állandó választmány ülése. Hajdu vármegye állandó választmánya ma, szombaton délelőtt 9 órakor tartott ülést Wessprémy Zoltán főispán elnöklése alatt. A december 15-ére kitűzött közgyűlés elé kerülő ügyeket fogják ellátni javaslatokkal.

A hajduhadházi községi tisztviselőválasztás. Hajduhadház községben tegnap tartották meg a községi tisztviselők választását. A választás eredménye a következő: Főbíró Farkas Gábor, törvénybíró F. Kiss Gábor, árvagyám Csapó Gáspár, községgazda P. Szabó Bálint, pénztáros Kovács Márton, csendbiztos Sági József, első tanácsos Ábrók József, második tanácsos Kovács Imre, harmadik tanácsos Gábor Imre, közgazgatási írnok Sallay József és adóügyi jegyző F. Nagy Sándor. A választás Nemes Zoltán járási főszolgabíró elnöklése alatt folyt le.

Leszurt vasuti portás. Merénylő zsebtolvajok.

Elfogták a tetteseket.

Tegnap hajnalban a nyiregyházi vasuti pályaudvaron betörési és gyilkossági merénylet történt. Három zsebmetsző, mindhárom notórius alak, a *nyiregyházi vasuti pénztárt ki akarta rabolni*. Tettüket azonban az állomás egyik portása, Jaszter János észrevette és mert a rablást személyesen meg akarta akadályozni, leszurták. A szerencsétlen, családos ember most élet-halál közt lebeg.

A három vakmerő merénylő, kikről tegnap délután, midőn sikerült őket elfogni, megállapították, hogy a legveszedelmesebb zsebtolvajok, tegnapelőtt este, 9 óra tájban érkeztek Nyiregyháza a Debrecenből Szerencs felé menő személyvonattal. Viselkedésük az éj folyamán feltűnt a vasuti alkalmazottnak, de semmi gondot sem fordítottak rájuk. Hajnalban aztán a három suhanc a pénztárhoz rohant és ennek ajtaját kezdték feszegeni.

Jaszter János észrevette, hogy a három fickó miben fáradozik és bátran közéjük futott, hogy megakadályozza a betörést. A betörők ekkor egyszerre ellene fordultak és egyikük egy éles zsebkéssel úgy hátba szurta, hogy a szerencsétlen embert menten előntötte a vér és eszméletlenül terült el. A kés pengéje tüdejét is keresztül járta.

A merénylők, midőn Jasztert eszméletlenül, véresen elterülni látták, elmenekültek. Jasztert lakására szállították, ahol most reménytelen állapotban fekszik.

A három merénylő után a nyomozást azonnal megindították és nélfelvétel után sikerült is őket Görög-szálláson elfogni. Átdáták őket az illetékes hatóságoknak.

Elítélt parasztnábob. Hamis esküt tett.

Ha a nyomoruság bűnre viszi a szegény embert, számára nincs irgalom, de mennyivel bűnösebb az, aki gazdag ember létére merő kapzsiságból követi el a bűnt, hogy embertársait megkárosíthassa!

Ilyen ocsmány célból követte el a hamis eskü bűntettét két társával Szabó Antal 30 éves, földesi parasztnábob, akinek 200.000 korona értékű ingatlana van. A bűne a következő: 1905-ben megvette idős Nagy Márton konyári lakos összes ingatlanait 13.000 koronáért, de hogy a „fináncot” becsaphassák, a szerződésbe kölcsönös megállapodással csak 9000 korona vételért íratott, hogy kevesebb legyen az átírási százalék.

Hogy ez megtörtént, Szabó Antal a csalafinta szerződés alapján csak 9000 koronát akart fizetni, a többi 4000-ról pedig hallani sem akart. A dolog perre került és úgy Szabó Antal, mint hamis tanui, Goldfarb Herman 44 éves és Aggod Ferenc 57 éves karcagi lakosok letették a hamis esküt arra, hogy a szerződésben kikötött 9000 korona volt a valódi vételár.

Erre a káros hamis eskü büntetéseért feljelentést tett Szabó Antal és két tanúja ellen. A vád, bár mindhármán konokul tagadtak, teljesen beigazolódott a főtárgyaláson és a debreceni törvényszék Szabót két, Goldfarbot másfél, Aggodot pedig egy évi börtönrre ítélte.

Felebbeztek mindnyájan.

Acetylen-robbanás Hajduböszörményben.

Katasztrófa egy tanár házában.

Riadalom az éjszakában.

Hajduböszörményben csütörtök este megrendítő szerencsétlenség történt, melynek két súlyosan sebesült áldozata van. Marussák Dániel hajduböszörményi főgimnáziumi tanár udvarán, a lakás világítására berendezett acetylen-telep felrobbant és a tanár, valamint egyik leányrokona, a tizenhét éves Tiriczky Jolán a robbanás következtében súlyos sérüléseket szenvedtek. Tiriczky Jolán sérülése oly súlyos, hogy felérüléséhez alig van remény.

A veszedelmes robbanásról következőket jelenti hajduböszörményi tudósítónk:

Marussák Dániel, a hajduböszörményi ref. főgimnázium tanára, pár évvel ezelőtt a Debreceni utca 1980. szám alatt szép épületet emeltetett, melynek világítására a főépület közvetlen közelében levő melléképületben acetylen-gázlejtő telepet rendezett be. A gyönyörű, intenzív fényű acetylen lámpák csütörtök este ugyancsak halvány fényt árasztottak a szobákban. Marussák Dániel tanár erre, úgy hét óra tájban, lámpával kezében kiment a telephez, hogy a hibát megigazítsa. Vele ment a nála lakó rokona, Tiriczky Jolán is.

A lámpát azonban nem vitték be oda, ahol a telep elhelyezve

van, hanem a melléképület ajtaja előtt tették le, óvatosságból. A lámpa azonban így nem terjesztett elegendő fényt, miért is a tanár gyertyát gyújtott és ennek fénye mellett dolgozott a telep rendbehozásánál.

Pár pillanat múlva rettentő robbanás reszkettette meg a levegőt. A tanár és rokona elvágódtak. A falak megremegtek és a padlás beomlott. A gyertyából egy csöpp az acetylen közé esett, mely ettől felrobbant. A kiömlő gáz fojtó volt és úgy a tanár, mint rokona elvesztette eszméletét.

A robbanás hatalmas zaja panikot keltett a házban. A tanár felesége, ki ágyban fekvő beteg, kiugrott ágyából. A robbanás, illetőleg a légaramlás oly erős volt, hogy a körülbelül fél kilométernyire fekvő városháza falai is megrezkódtek. A robbanás után hatalmas, kék színű lángnyelvek csaptak fel és kísérteties fénynyel árasztották el a környéket. Csakhamar megkonduktak a vészharangok. A város lakói közül rengetegen lepétek el a robbanás színhelyét, ahonnan eszméletlenül állapotban húzták elő a súlyosan megsérült tanárt s rokonát.

A tanár sérülése bár súlyos, de nem életveszélyes. Fején, arcán és kezén szenvedett körülbelül két-három hétig tartó égési sebeket. A szerencsétlen uri leány sérülése életveszélyes. Fején, arcán, testén és kezén, borzalmas égési sebeket szenvedett. Azonkívül a mennyezet is rászakadt. A súlyosan sebesülteket Barkóczi János dr. orvos részesítette első orvosi segélyben. Marussák Dánielnének az ijedtségen kívül más baja nem történt.

A robbanásból keletkezett tüzet csakhamar lokalizálták és így a tűz nagy kárt nem okozott, de a robbanás az egész épületet tönkretette, úgy, hogy ismét ujjonnan kell építeni. A szerencsétlenség színhelyét tegnap egész nap rengeteg nép látogatta. A szerencsétlenül járt tanár és rokona iránt általános a részvétel.

VÁROSHÁZA.

Az utolsó nap. Ma, szombaton délután 5 órakor jár le a tisztújítási pályázatok határnapja. Pályázó van bőven minden állásra, de különösen a mátai biztosságra. Az állásban levő tisztviselők közül csak Bészler Károly árvaszéki elnök nem adta be még kérvényét.

Feljelentés a kisvasut ellen. A főkapitány, a városi tanácshoz intézett beadványában indokolt feljelentést tett a helyi vasut ellen, mert az utvonalon átvezető sineket mindenütt rosszul, szabályellenesen rakták le, ami a kocsi-közlekedésre rendkívül kellemetlen. A tanács a feljelentést kiadta a mérnöki hivatalnak véleményadás végett.

Az első tanácsnoki állás. A még érvényben levő szervezeti szabályzat értelmében

mében az első tanácsnoki állással jár az árvászéki elnökség is, az új szervezeti szabályzat szerint azonban az árvászéki elnök nem lesz tanácsnok. *Bészler Károly*, a jelenlegi árvászéki elnök azonban, mint a város házában híre jár, semmi szín alatt nem fog pályázni az árvászéki elnöki állásra. Ez esetben ezen állásra az egyedüli komoly jelölt *Medgyaszay Miklós* árvászéki elnök, mert azt a közszolgálat parancsoló érdeke is megköveteli, hogy ne csupa új emberek kerüljenek az árvászékihez. Mint értesülünk, *Bészler Károly* a főjegyzői állásra fog pályázni, de a siker kilátása nélkül, mert a polgármesteri állás mind két jelöltjének pártja jelölte a főjegyzői állásra *Vessey Imrét*.

SZÍNHÁZ.

Ma, szombaton B) bérletben szinre kerül:
Csökkirály.

Daljáték 3 felvonásban.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Gyermekek, szinmű.

Este: Csökkirály, regényes daljáték.

Boka-ünnepély. Nagy közönség érdeklődése mellett folyt le tegnap este a Boka-ünnepély, a mely egyben alkalmat nyújtott arra is, hogy híres cigány zenekaraink a maguk művészetét együtt s egymással versengve ragyogtassák. Az estét a Hymnus vezette be, amelyet az össz-zenekarok játszottak *Kiss Béla* vezetésével, hatásosan. Majd *Gazdy Aranka* szavalta *Marjay Géza* alkalmi költeményét, amelynek hatását emelte az utána következő tabló. Debrecen főterén állott Boka mellszobrára, amelyet a szintársulat tagjai és a cigány zenészek nagy gárdája vett körül. A sikerült tabló után *Drumár János* olvasta fel színesen megírt dolgozatát, amelyben Boka Károlyt, mint híres népdal-szerzőt és népzeneeszt ismertette. A felolvasás alatt az összes zenekarok bemutatták Boka legszebb magyar nótáit. Majd ifj. *Magyari Imre* ért el nagy hatást a Boka kesergőjével. Babrkoszorúval is meglepték. Utána *Rácz Károly* játszott közvetlen siker mellett hangulatos nótákat, majd tüzes, hazafias dalokat és viharos tapsokat váltott ki. Zilahy né diadalait gazdagította *Mártonfalvy György* tülkö dalával, amely alkalmat adott arra, hogy koloraturáját felségesen ragyogtassa. A cigány-ünnepre a stilszerűség kedvéért még beillesztették a programmba a *Cigány báró* operett első felvonását is. Itt azonban ismét hiányzott a *Mártonfalvy György* rutinir vezetése. A kórus és a zenekar közt akárhányszor volt egy pár taktus különbség. Mäskülönben a szereplők, különösen *Gyöngyi Izsó* nagy sikerrel kötötték le a közönség figyelmét. Az ő jóízű, keresetlen humora nem tévesztett hatást. *Zilahy né*, a ki minden komolyabb tónusu énekparival excellál, most is frappírozta a közönséget. Laayan, édesen, kellemesen csengett a *Gyöngyi Jolán* üde, tiszta hangja is. *Tormának* szegletes mozdulatai felett bátran szemet hunyhatunk, bőségesen kárpótol érte szép hangjával. *Radó Anna* és *Kemény* is sikeresen oldották meg a rájuk háruló feladatot. Az estét a zenekarok *Rákóczi-indulója* fejezte be s a közönség a vértforraló induló hatása alatt hagyta el a színházat.

A színházi iroda jelentései. Brieux nagyhatású szinműve, *Simone*, melynek jövő héten lesz a bemutatója, foglalkoztatja a drámai személyzetet. A főbb szerepeket ez estén *Gazdy Aranka*, *Békés Gyula*, *Kemény*, *Györe*, *Tallán*, *Krasznai*, *Lugosi*, *Ternyei* adják. *Abrányi Emil*, a kiváló poéta szerdán délelben érkezik feleségével együtt Debrecenbe és jelen lesz este a *Manfréd* előadásán. A „Csökkirály”, *Sztojanovits* rendkívüli

nagy sikert aratott daljátéka, mely minden előadásán eddig telt házat vonzott, ma, szombaton kerül szinre harmadszor és holnap, vasárnap negyedszer. *Romeo és Julia* lesz a legközelebbi classicus estéje színházunknak. *Schakespeare* megrázó tragédiája új betanulással kerül szinre. A darabot *Zilahi Gyula* rendezi.

Az Uranus színház igazgatósága mindig gondoskodik arról, hogy a szombati és vasárnapi előadásait épp oly gondosan állítsa össze, mint a többi hétköznapi „elite műsor” előadásait, hogy abban a közönség minden rétege megtalálja az izlésének megfelelő, így a mai műsor a következő kitűnő képek sorozatából áll: 1. *Tengeri útközlet*. (Természeti föl.) — 2. *A sas karmai között*. (Szenzációs.) — 3. *Egy kis fiu csinjei*. (Bohózat.) — 4. *Kőkemények* lebontása 1 perc alatt. (Természeti föl.) — 5. *Prometheus*. (Mythologiai regé.) — 6. *Ápril 13-ika*. (Bohózat.) — 7. *Napoleon élete és halála*. (Történelmi dráma.) — 8. *Leöntött betörők*. (Bohózat.) *Műsorváltás* fenntartva. Helyárok, mint rendesen. Villamos szellőztetés. Előadások kezdete pont 6 órakor. Hétköznap az előadásokra bármikor lehet bemenni. Utolsó előadás 9-től 10-ig. Hétfőn és kedden, dec. hó 14 és 15-én kerül bemutatásra: este 6, fél 8 és 9 órai kezdettel *Karácsonyi álom*. *Időszertű*, *gyönyörű látványosság*, *álomkép*. *Jeruzsálem*. (A szent föld, természeti föl.) *Jézus születése, élete és halála*. Az *oborammerzau* híres *Passiojáték* után készült óriási sikerű, hatalmas bibliai dráma, 3 felvonásban, 60 jelenetben, orgona kísérettel és felolvasással. 1450 mt. hosszú, gyönyörűen színezett mozgókép. Másfélórás előadások. Rendes helyárok mellett. Ezen előadásra számozott jegyek előre válthatók minden nap d. e. 9-től este 10 óráig a színház pénztáránál, Sas u. 9.

Stefániai Imre és Szamosi Elza Debrecenben.

A zenekedvelők körének harmadik hangversenye.

A zenekedvelők körének legutóbbi hangversenyén tudvalevőleg *Heinemann Sándor* kamaraénekes betegsége folytán, ugyszólván az utolsó pillanatban lemondott. A kör ekkor megígérte, hogy tagjait a legközelebbi hangverseny által kárpótolni fogja és ígérteét immár be is váltja. E hó 16-án, szerdán este 8 órakor rendezi a Bika szálló dísztermében ez idei harmadik hangversenyét, melyen *Stefániai Imre*, a Berlinben élő nagy magyar zongoraművész, *Szamosi Elza*, a magy. kir. operaház ünnepelt művésznője és *Tarnay Alajos*, az országos kir. zeneakadémia tanára vesznek részt. *Szamosi Elzát* nem szükséges a debreceni közönségnek bemutatni. Tüneményesen gyors pályafutás után jutott el a budapesti kir. operához, melynek most a legnagyobb ékessége.

Stefániai Imrét a debreceni közönség még nem hallotta játszani. Ő jelenleg *Dohnányi* mellett legnagyobb zongoraművészünk. — Pályafutásuk is hasonló. A budapesti zeneakadémia elvégzése után ő is, miként *Dohnányi*, Berlinbe ment, hol a nagy *Busoni* tanítványa volt és nyilvános versenyen a berlini művészképző akadémia legnagyobb kitüntetését, a *Rubinstein* díjat elnyerte.

Részleges műsort lapunk holnapi számában közlünk. E hangversenyre napi jegyek már előjegyezhetők *Hegedüs* és *Sándor* oégnéi.

UJDONSÁGOK.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a Nagytemplomban prédikál *János Zoltán* lelkész, a Kistemplomban *Baróthy István s.* lelkész, a Kossuth utcai templomban *Szele György* lelkész, az Ispotály templomban *K. Tóth Kálmán* lelkész, a Csapó kertben *Kovács János* népiskolai felügyelő, a Homok kertben *Sárközy Lajos* főiskolai szenior, a városi szegény-házban *Hajdu Zs.* püspöki titkár.

* **A szabad iskolában ma, szombaton, 12-én dr. Gálbory Sámuel** a nemi betegségek megelőzése című előadását folytatja az ipartestület dísztermében, délután 6—7 óráig.

* **A jótékony nőegylet** rendezősége ismételten kéri a hölgy közönséget, hogy kalap nélkül sziveskedjenek megjelenni a dec. 13, azaz vasárnap d. u. 5 órakor kezdődő kabareten, mivel a most divatozó nagy kalapoktól lehetlenség volna látni. A kabareten óriási közönség lesz jelen, gondoskodni óhajt a rendezőség, hogy mindenki láthasson.

* **A zenekedvelők társaságának** vezetősége kéri a tagokul jelentkezőket, hogy a taaági ívet f. hó 14-ig írják alá *Csáthy Ferenc* ur könyvkereskedésében, a hol a Bika dísztermének terrajza is rendelkezésre áll s az új tagok helyeiket maguk választhatják ki. 14-én a napi jegyek kiadása kezdődik és így a vezetőségnek ekkor már a legnagyobb jóindulat mellett sem álland módjában az új jelentkezőknek jobb helyet biztosítani.

* **Zátorszky István meghalt.** *Zátorszky István*, volt butor-kereskedő meghalt Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: A legmelyebb fájdalom le-ujtó érzetével tudatjuk felejthetetlen jó férjem, gondos édes apa, nagypapa és áldott emlékü jó rokon: nehaj *Zátorszky István* nak f. hó 11-én, reggeli fél 7 órakor, életének 71-ik, boldog házasságának 42-ik évében, osszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejthetetlen, kedves halottunk földi részei f. hó 13-án, d. u. 2 órakor fog-nak Posta-kert 13-ik számú házunktól, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig f. hó 14-én, delelőtt 9 órakor fog az ezek Urának bemutatattni. Mely végtiszteségtételre bánatunkban osztozó rokonainkat, ösmerőseinket, az elhunytak jó barátait és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatunk neje: özv. *Zátorszky Istvánné* szül. *Drexler Matild*. Egyetlen gyermeke: *Matild* férjével *Király Lajossal* s gyermekeik, *Matild* és *Miklós*. Valamint számos rokon nevében is. A temetést *Dankó M. utóda*, *Dankó Béla* temetkezési intéz--rendezi.

* **Megbokrosodott lovak.** Tegnap délután két óra tájban nagy riadalom volt a Szent Anna utcán. Az Atilla téren egy vidéki uri fogat két tüzes lova a lóvonat tülkétől megbokrosodott és fékevesztett iramban vonszolta a kocsi végig a Szent Anna utcán, míg végre a *Batthyány* utca sarkán a gyalogjárdáról egy fának vitte a kocsi. Így azután sikerült a megbokrosodott lovakat megfékezni. A kocsiiban egy urinó és loánya ülték, kiknek azonban az ijedtségen kivül egyéb bajuk nem történt.

Legjobb a Békési Róza Párosa szin szappana

* **A képzőművészeti kiállításról.** A városháza dísztermében rendezett képzőművészeti kiállításán ma délután ismét sétatangverseny tartatik, a Kiss Béla jónévű zenekarának közreműködésével. A tárlat ünnepélyes berekesztése vasárnap este 8 órakor fog megtörténni, szintén hangverseny keretében, amidőn Rácz Károly híres zenekara fogja a tárlat közönségét szórakoztatni. Miután a tárlat már csak pár napig marad nyitva, mielőbbi megtekintését ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

* **Gyanus haláleset.** A debreceni kir. ügyészséghez tegnap délután a derecskei járásbírószáktól szűkszavú távirat érkezett, melyben tudatják, hogy ott egy hat hetes csecsemő meghalt. A halottkém az erőszakos halál nyomait fedezte fel a holttesten és ezért intézkedést kérnek. Gáthy Bélint kir. ügyész a vizsgálatot elrendelte, valamint a kisgyermek holttestének felboncolását is. Horváth Arthur dr. törvényszéki orvos ma délelőtt utazik a Derecskére, a boncolás megkezdése céljából.

* **Tolvaj vasuti munkás.** A máv. debreceni üzletvezetősége tegnap följelentést tett az ügyészségen Nagy István nagyoserei lakos, volt vasuti raktári munkás ellen, ki 10-én este egy továbbítandó láda szappant elloptott. A munkás ellen a vizsgálat megindult.

* **Rendőri hírek.** Kovács Ferenc színházi lámpagyújtogató panaszt tett a rendőrségen, hogy a karzatról két lámpát, tizenkét korona értékben elloptak. — Kurtuj Mária dohánygyári munkás, Bercsényi utca 99. szám alatti lakása udvarán levő fűskamrájából ismeretlen tettesek tüzelőkat elloptak. — A rendőrség nyomozza a tetteseket.

* **Összeesett az utóán.** Mándi Juliska, Kigyó utca 47. szám alatti lakos tegnap délelőtt a Kossuth utcán szívbajban összeesett. A mentők lakására szállították.

* **Felülfizetések.** A kegyesrendi római káth. főgimnázium december 10-iki ünnepélyén felülfizettek: Gróh Ferenc 8 K, Ublarik Béla 4 K, Radetzky Józsefné 30 K, Than Gyula 4 K, Dézsi Lajos 20 K, Onosai István 3 K, Erős Jakabné 2 K, Lehmann László 1 K, Kovács József 50 f, N. N. 70 f. A szives adakozók fogadják az intézet halás köszönetét. — Igazgatóság.

* **Mahagoni asztalkák,** mahagoni falietazserek, csoda szépek, 1 koronától, Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen Piac utca 7.

* **Schaf János tánomester** az új tánc tanfolyamát az iparos osztály részére 14-én, hétfőn; a gazdálkodó ifjak részére 22-én, kedden nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

* **Valódi francia babák** öltözve is, 50 fillértől 20 koronáig legolcsóbban a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen, Piac u. 7.

* **Boak, muffok,** automobil sapkák 1 f. 80-tól kezdve kaphatók: Kontsek Kornél főtéri üzletében.

* **Pénz-szivar- és cigaretta-tárolók,** dohányzó készletek 50 fillértől 30 koronáig, csakis a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen, Piac u. 7.

* **Rózsa arckenőcs** üdéséget, szépséget kölcsönöz az arcnak. Ára 1 korona, kapható Jóna és Jóna első droguerijában. Kossuth utca 6.

* **Sakkfigurák, dominójáték** francia és angol gyártmány, egyedül legolcsóbbak Budapesti Koronás Áruházban Debrecen, Piac u. 7.

* **Valódi angol férfi öltöny** kelmék nagyon de megkaphatók a Rózsa-télen a Budapesti Koronás Áruházban, a főposta mellett.

* **Egy külön bejáratu,** butorozott, utcai szoba azonnal kiadó. Timár u. 17.

* **Fatalcák, nikeltalcák** csoda olcsók a Budapesti Koronás Áruházban, Debrecen, Piac u. 7.

* **A debreceni kir. ügyészségnél** egy fizetéses díjnak felvétetik. Jelentkezhetik az ügyészség vezetőjénél.

* **Alföldi Károly** táncintézetében a második tanfolyam december hó 12. megkezdődik. Beiratkozások eszközölhetők: Péterfia u. 2. szám. Telefon 510. szám.

* **Tombolatárgyak,** gyermek játékszerek, társasjáték csoda olcsón csakis a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

* **Dr. Sebők Ernő** ügyvéd irodáját Debrecenben, Péterfia utca 1. szám alatt megnyitotta.

* **1909. évre** szóló naptár csinos kiállításban 30 filléért kapható lapunk kiadóhivatalában, vagy az elárusítóknál.

* **Női kézitáskák,** ridikulók, albumok, emlékkönyvek olcsón csakis a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

* **Meglepő karácsonyi ajándékok,** u. m. faégetési tárgyak és készülékek, olaj és vízfestészeti dobozok. Dobozos levélpapír különlegességek, asztali tentatartók, csinos képek rájárában. Levelezőlap és fénykép-albumok. Emlék és naplókönyvek, valódi aranytöltő tollak, legfinomabb angol és solingeni zsebkecs legolcsóbb árakban kaphatók: Thaisz Arthur papírnagykereskedésében, Bika szálloda mellett.

* **Évjeszközök** kinaezüst és alpaccából jótállás mellett és legolcsóbban a Budapesti Koronás Áruházban. Debrecen, Piac utca 7.

TÁVIRATOK.

Polonyit nem adják ki.

Budapest, dec. 11. A mentelmi bizottság ma úgy határozott, hogy Polonyit, a ki ellen dr. Krahl Vilmos rágalmozási pert indított, nem adják ki, mert a perindításban zaklatást lát. Krahl erre nyilatkozott tett közzé a lapokban, a melyben kijelenti, hogy Polonyi a mentelmi joza mögé bujt a por elöl; az ügyet maga részéről ezzel befejezettnek tekinti.

Szerbia és a török bojkott.

Belgrad, dec. 11. Az osztrák áruk bojkottálására bizottság alakult, amely az ország minden részében szervezkedhetik. A bizottság összeköttetésbe lépett a konstantinápolyi és szaloniki bojkottbizottságokkal.

Elítelt párbajozók.

Szabadka, dec. 11. Billitz Hugó dr. bankigazgató október 13-án nyílt utcán bántalmazta Baltz Aladár törvényszéki bírót, akinek szerinte nagy része volt abban, hogy a felesége öngyilkos lett. A dolog párbajjal végződött, melyben a dühös férj súlyos kardvágásokkal sebesítette meg a bírót. A törvényszék párbaj vétségéért Billitz 14, a törvényszéki bírót 8 napi államfogházra ítélte.

Visszafogadják a győri diákokat.

Budapest, dec. 11. A győri tanítóképző intézet botránya, úgy látszik, kedvező elintézetést fog nyerni. Ma éjjel a fővárosba érkezett gr. Széchenyi püspök, aki magával hozta a kiesapott diákok kérvényét is, amelyet a diákok Ember János tanfelügyelő közbenjárására irtak. E kérvényben, melyet 22 diák irt alá, kijelentik, hogy a király személyét nem sér-

tették, ha a püspök bántottnak érzi magát, tőle bocsánatot kérnek, végül pedig, ha büntetendő cselekményt követtek el, egyenlőt büntetést kérnek mindannyiok számára. Apponyi, aki táviratilag magához rendelte a győri tanfelügyelő is, holnap délelőtt fog tárgyalni Széchenyi püspökkel. A tárgyaláson előreláthatólag kedvező elintézetést nyer az önérzetes, győri tanítójelöltek ügye.

Néppárti ajánlkozás a Burgnak.

Szatmár, dec. 11. A vármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése elé ma dr. nemestóli Szabó Albert ügyvéd indítványt nyújtott be, hogy ő Felségét 60 éves uralkodói jubileuma alkalmából feliratilag ünnepeljék.

Ujságírók a török parlamentben.

Konstantinápoly, dec. 11. A parlament esztörtöki ünnepélyes megnyitására az ujságíróknak mindössze négy jegyet adtak ki, ami miatt különösen a külföldi lapudósítók panaszkodnak.

Karácsony Boszniában.

Budapest, dec. 11. A székesfehérváros tanácsa gyűjtést indított, hogy a Boszniába hurcullt magyar katonák karácsonyi ajándékot kapjanak. Gyenge vigasztalás lesz az ott, abban az átkos, siralomországban.

Bosnyák tiltakozás külföldön.

Budapest, dec. 11. Serajevóból jelentik, hogy több előkelő bosnyák ifju külföldre utazott, hogy Párisban, Londonban, Pétervárt tiltakozzanak az annexió ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Halálra ítélt magyar ember.** St.-Pöltenből sürgönyzik: Az idevaló esküdtszék ma ítélezett Marlovic Ferenc és Szabó István fölött, akik kirabolták és meggyilkolták munkástársukat, Kovács Sámuel. Kovács megtakarított pénzével, több száz koronával éppen hazájába, Magyarországra indult s a szerencsétlen embert utja közben fosztották ki és gyilkolták meg. Az esküdtek előre megfontolt gyilkosságban és rablásban találták bűnösnek a vádlottakat s a bíróság úgy Marlovic Ferencet, mint Szabó Istvánt akasztófára ítélte.

HIREK.

Félszázados tanítói jubileum. Keszthelyről jelentik: Kistonnás (Tolnamegye) németajku ev. népiskolájának tanítója, Schaffer Mihály e hó 9-én ülte meg tanítói működésének félszázados jubileumát. Az ünnepélyen a politikai és egyházi hatóságok, az iskola növendékei, a szomszéd községek társaskörei stb. vettek részt. Reilhart Gyula lelkész az egyház, Laki László jegyző a község, Koritsánszky Dénes pedig az egyesületek nevében üdvözölték és Lágler Sándor egyházi író pedig a régi iskolatársak nevében üdvözölte a jubiléumot. Számos üdvözölő táviratban üdvözölték az ünnepeltet. Este tiszteletére 50 terítékű banket volt. Az egész ünnepség magyar nyelven folyt le, mert Sáhaffer érdeme első sorban, hogy a község németajku lakosságát nemcsak hazaszeretetre, de a magyar nyelvre is megtanította hosszú, eredményes működése alatt.

Párviadal. Ujfalussy Miklós szolgálatonkívüli főhadnagy március hónapban családi ügyből kifolyólag kardpárbajt vívott Szemere György íróval. A párbajban Szemere György sérült meg. Az ügyesség párviadal vétsége miatt eljárást indított ellenük s ma a törvényszék Ujfalussy Miklóst 4 napi, Szemerét pedig 2 napi államfogházra ítélte.

Falusi bíró, mint tanító. Beregszászról írják az alábbi, nem mindennapi érdekességű dolgot. Romocsafalva bírása, aki már harminckét év óta megszakítás nélkül működik faluja jóvoltán, arra vállalkozott, hogy a község öreg rutén lakosait megtanítja magyarul írni és olvasni. Ő maga egyszerű rutén ember léteire jól ír és beszél magyarul. A lakosok hajlandók is kétszer hetenkint az iskolapadban ülni és magyarul tanulni az ábécét. Az írószert a község szerzi meg. E mozgalmat az új választási törvény okozza. A bíró arra törekszik, hogy a község lakossága politikai jogaitól meg ne fosztassék, mert rutén létükre mindannyian jó magyarok.

Ingatlanok forgalma.

Fábián Antalné, veszi a debreceni 6311. sz. jvk.-ben foglalt 42 négyszögöl Csapókerti szőlőt Horváth Gabortól 1460 kor.

Baresa Kálmán és neje Bálint Julianna veszik a debreceni 2610. sz. tjkvben foglalt Salétrom utca 22. számú házat Tatai Lajostól 5000 koronáért.

Áru- és értéktőzsde.

December 11.

Budapesti gabonatőzsde.

Szilárdan tartott áron elkelt (50 kilogrammonként) 35000 mm. buza.

Rozs, tengeri változatlan, sab 5 fillérrel drágább.

A határidő-üzlet.

A mai határidőüzletben olcsóbb amerikai jegyzések következtében kezdetben lángha volt az irányzat. Az üzlet folyamata alatt azonban a spekuláció fedezéseire megszilárdult és a gabonaneműk árai 5-10 fillérrel emelkedtek. Később realizációk történtek és emiatt a gabonaneműk árnyeresége elveszett.

A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza ápr. 1909.	1263	1274-1269
Buza október	1104	1117-1108
Rozs ápril	1058	1062-1053
Rozs októberre	958	957-956
Zab októberre	—	—
Zab április	869	875-873
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	746	746-746

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdén buzdítás híján tartózkodó volt a spekuláció. A forgalomba került értékek árfolyamai nyugodt hangulat mellett alig változtak. A helyi piacon élénk érdeklődés mutatkozott a Központi vasút részvényei iránt, melyek 5-6 koronával drágább áron keltek el.

Matild krém, kenőcs, szappan

Matild széplő szerekek párja ninos, leveleszik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit vagy bármínő bőrosufító dolgot. A matild krém teljesen zsirtalan puder alá nappali használatra romek ráncfodó, 5 perc alatt fehérit, a kéz bőrnek is utólrheteilen fehéritője, finomítója. — Ártalmas anyagot, higanyt, ólmot nem tartalmaz. — Készíti:

Kun István gyógyszerész

Kapható:

minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használ, árát visszaadom.

LASZLÓ ZSIGMOND ALLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

Kölcsön ivlámpákat

10 korona

havi fizetés mellett legjutányosabban rendez be

Földvári L.

debreceni első electrotechnikai gyár vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168 sz.

A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa, megrendelő tulajdonába megy át.

Valódi szarvasbőr

és mindennemű

téli keztyük

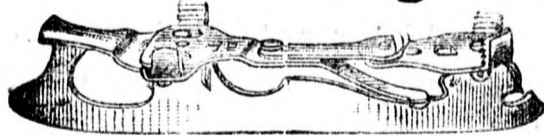
legnagyobb választékban

Shón Sándornál

Debrecen, Piac-utca 12.

(Stenczinger ház.)

Korcsolyák

leszállított árban kaphatók

1 pár Halifax frt 110

1 pár Halifax nikelezett 2—

1 pár Kondor 190

KOVÁCS GYULA

vasüzletében,

Bika szálloda mellett.

1966-1908. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságának V. 3537/2 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Jablonczay Kálmán részére, 40 kor. tőke, ennek 1908. szeptember 5 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 37 kor. 46 fillér perköltség erejéig 1908. évi szept. 29. bíróság lefoglalt és 23304 koronára becsült butorok, gazdasági eszközök és más egyéb ingóságok 1908. évi december hó 12. d. u. 2 órakor kezdetét veendő és Pallagon, alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak edatni. Az árverés az összes kielégítésre jogosult végrehajthatók javára elrendelték.

Debrecen, 1908. október 31.

Oláh Géza, bírói kiküldött

Karácsonyi ajándékok
Legszebb órák, legszebb ékszerök nagy választékban
Kurián Gyula órás,
ékszerész
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Telefon 292.

Telefon 292

Központi drogéri megnyílt

Piac-utca városbáz épület

NAGY VÁLASZTÉK:

Valódi angol tea, rum, francia, coganac. Illatszerek, szappanok, körömápoló szerek. Fogkefék, fogpaszták, szájjvizek és fogporok. Hajfesték, fésűk. Bel és külföldi különlegességek, betegápoláshoz szükséges cikkekben.

December hó 31-ig tart a nagy karácsonyi vásár

Szépe Lajos női divat áruházában

Kossuth- és Sas-utca sarkán.

Olcsó áron lesznek eladva:

Barchetek, Flanelek, Cibelinek Angol kelmék és mindenféle téti áruk,

Dr. Sebők Ernő
 ügyvéd irodáját
 Debrecenben Péterfia-u. 1. sz.
 megnyitotta.

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet
 részv.-társaság.
 Debrecen, Arany János-utca 9.

Kölcsönöket nyújt ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre. Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.

Arany, ezüst órák, briliáns függők, gyűrűk, varrógépek, jutányos áron kaphatók.

Kiadó üzlethelyiség.

Piac utca 72. szám alatti Ganz-féle részvénytársaság által bérelt nagy utcai üzlethelyiség, megfelelő nagy pinceraktárhelyiségekkel együtt a jelenlegi bérlő távozása miatt 1909. január 1-től kezdődőleg

bérbe adatik.

Értekezhetni Lukács Emil ügyvédi irodájában.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre

Takarék-tűzhelyek

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében Piac-u. 23.

Perzsia és más szörme

kabátot, bundát, costumot, angol, estélyi, alkalmi és menyasszonyi-ruhát, — pongyolát, osipke és selyem blousot, kényelmes és tartós „derék fűzőt” legszebben és legjutányosabban készít

Györffy Károly

női-szabó divatterme

József Kir. Herczeg-utca 6. szám.

Gyász ruhát 6 óra alatt. Állandó szabás és varrás tanfolyam.

Varró és tanulóleányok felvétetnek.

eljesen modern
 HAT SZOBA és mel-
 lékhelyiségeiből álló
 emeleti

utcai lakás kiadó.

Hunyadu-utca 24.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Kezdetét vette a nagy

„Karácsonyi vásár”

leszállított árban eladásra kerülnek

Selyem kelmék,

Női ruha szövetek,

Velezek.

Mindenféle maradékok a legolcsóbb árakon

Aláírási felhívás.

A NEPTAKARÉKPÉNZTÁR

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-utca 30. szám alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-vel

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel úgy a takarékoság mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Tj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítási rendszerbe beltrátsági díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Bosznay J. és Társa

Debrecen, Kossuth-utca 5.

Női-divat áruházában

a nagy karácsonyi vásár

megkezdődött.

gyapju és mosó

kelmékben

meglepő jutányos árak.

Vidékre minták készségeggel küldetnek.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arefátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

örlési választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jujta, spárpa, hollandi, kldermünster, tapasztrý, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppok, vlaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és osipke függönyök, stórok.

Kész fehérmeműek,

vászon, sifon és batizst női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsószyonyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem kszter és cloth alsószyonyák, kásmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálógöngy, gallérok, kszalók, nyakköndök, divatszokkondók.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja baraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

nagy- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítatlan 1842. évben.

APRÓ HIRDETÉSEK.
 Díja 10 szék 40 kr., minden további sor 4 szék, vastagabb betűvel nyomtatott sor 8 szék.
 Levegővel töltött betűk, minden sorban legfeljebb 20 betű.
 Apró hirdetések c. öre hirdetői.

AJÁNLAT.

Pénztárnok- vagy felrónőnek ajánlkozik szolid úri leány, esetleg vidékre is. Cim a kiadóhivatalban. 1200

Gerzsanné, Kertész Kata féle plüssérozó intézet Arany János utca 35. 1191

URADALMI tej viszont eladásra megrendelhető. Hatvan utca 48.

DEBRECEN mellett egy jó forgalmu csorép és téglagyár más vállalat miatt az nál eladó. Cim a kiadóban.

ELADO ház jó nagy udvarral gyümölcsös fákkal jóvízű kuttal Paacsirta utca 19.

EGY jégverem 120 székér jégre kiadó. Értekezhetni Kovács Aladár szállodásnál

1 ltr. petroleum szalon 12, 1 ltr. amerikai 16, 1 ltr. csillár 18, 1 ltr. császár 20, 1 kg. dió 24, 1 kg. lekvar 24, 1 kg. teasütemény 75, 1 kg. Congó tea 2.85, Glück Izidor fűszer üzletében Péterfia utca 76. 1175

HA nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. 1079

EGYSZERUEN butorozott szoba igen jutányos áron kiadó Hüvelyes utca 7. 1221

ELSŐRENDÜ porosz köszén és száraz vágott fa, legolcsóbban kapható Varga Károly szén- és fakereskedőnél. Liba pac. Telefon sz. 465

LEGUJABB!!
 Ön-beretv alkotó készülék, teljesen veszélymentes, 12 darab kétélű pengével 14 korona marton Gyula üzletében Piac-utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

A Végrehajtási novella dacára még mindig kaphatók a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett férfi és női télikabátok, ruhaszövetek, szönyegek, ágy és asztalterítők, vásznak stb. heti vagy havi részletfizetésre Kohn Hermann üzletében Hatvan utca 17. sz. 637

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

FÉRFI- női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejelés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 699

MODERN hajviseletekhez, drótbetétek, loknik, frizetek, krepék, hajfonatok, parókák jutányosan kaphatók Boczán Ferenc fodrásznál, Hatvan utca 2. Kihullott hajat veszek

SZERÉNY igényű fiatal ember esti könyvelést elváll. Cim a kiadóban. 1207

KIADO üzlethelyiség, mely csemege v. hentes üzletnek igen alkalmas Cim a kiadóba. 1211

Tenyér jósnő most jött Aradról, lakik Homok utca 90. III. ajtó. 1211

MENNYÜNK mert, 1 liter bercencei szilvórium 70 kr, valódi tokai törköly 90 kr, legfinomabb tea rum literje 80 kr, ugyanott híres vámospércsi fajboroknak literje 26 kr, nagyobb vételnél arrendmény Grósz Lőrincz, italmérésében Mester utca 45. 1220

20 liter tinós tej házhoz szállítva mindennap kapható. Méliusz-tér 5. 1217

KERESLET.

ÜGYES derék, alj varróleányok azonnali beépítésre felvételnek Vanger Sándornál Batthyány utca 6. szám. 904

INTELLIGENS fiatal ember magányos asszonykánál dec. 15-re szobát keres esetleg ellátással. Ajánlatokat „puha fészek jeligére“ kiadóba kérek. 1213

KET intelligens fiatal ember csinosan butorozott szobát keres 15-ikére. Ajánlatok „kényelmes“ jeligére kiadóba küldendők. 1213

MOSONÓT keresek gyakorlot. Bercsényi utca 22. sz. 1215

KERESKEDELMIT végzett leány, ki már volt alkalmazva, irodai vagy pénztárnoknői állást keres. Cim a kiadóban. 1118

ARVA úri leány állást keres azonnali belépésre Cim máv. műhely 8. 3. 1216

ELADÁS.

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám.

JÁRGANY csaknem teljesen új, igen jó karban van, jutányos árért eladó. 984

ELADO sürgős elutazás végett, keveset használt többféle butorok. Vilmos huszar laktanya altiszti épület I. em. 27. ajtó.

MODERN hálószoba fényezett mahagoni eladó. Szombathy, asztalos Nyil utca 135. 1209

2 drót ágybetét eladó. Megtekinthető Piac utca 72. II. em. 1210

EGY citra-zongora újdonság eladó. Nyugoti utca 42. szám. 1219

Hirdetések Jutányos áron felvételnek a „DEBRECENI ÚJSÁG“ részére a kiadóhivatalban, Lamprecht-ház. Piac-u. 42

OCCASIO 1908. december 31-ig. **OCCASIO** 1908. december 31-ig.

Karácsonyi vásár

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-utca, a főpostával szemben.

Nagyszámu igen tisztelt vevőimnek kedvezni akarván az alább felsorolt cikkek **rendkívül olcsó árakban** lesznek elárusítva 1908. december hó 31-ig

Szörme felöltő	16.—	Csipke blousok	4.75	Angol alj	2.00
Plüsch felöltő fek. nyak.	9.50	Selyem blous	4.50	Angol alj mintás	2.25
Plüsch felöltő barna	12.—	Selyem angol blous	7.50	Angol alj gyapju kelme	5.—
Bársony felöltő fekete	12.50	Flanell blous mosó	1.50	Angol alj finom kivitel	7.50
Bársony felöltő barna	15.—	Flanell blous I. rendű	2.—	Pongyola mosó téli	4.—
Női felöltő téli hosszú	11.—	Szövet blousok divatcsik.	5.—	Pongyola Cretton	3.50
Női felöltő téli fél hosz.	8.—	Bársony blous minden szín	5.—	Pongyola batisz	7.50
Női felöltő ang. kelme	3.75	Csipke blous modellek	12.—	Pongyola modellek	10.—

Telefon szám 632. Occasio 1908. dec. 31-ig.

Szörme, plüsch, bársony és posztó felöltő modellek rendkívül olcsó árban.

Szolid, olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.

Külön mérték osztály.